

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

І. І. КОСТІКОВА, А. В. ЧЕРНЕНКО

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

**Методичні рекомендації для
здобувачів першого (бакалаврського)
та другого (магістерського) рівня вищої освіти**

ХАРКІВ – 2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

І. І. КОСТІКОВА, А. В. ЧЕРНЕНКО

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

**Методичні рекомендації для
здобувачів першого (бакалаврського)
та другого (магістерського) рівня вищої освіти**

ХАРКІВ – 2022

УДК 378.016:811.111](075.8)

К

УКЛАДАЧІ:

Костікова І.І. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики англійської мови Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Черненко А.В. – аспірантка кафедри освітології і інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Голубнича Л. О. – доктор педагогічних наук, професор, доцент кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Харків).

Гуліч О.О. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики англійської мови Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Костікова І.І., Черненко А.В.

Диджиталізація викладання англійської мови: метод. рек. для здобувачів першого (бакалавр.) та другого (магістер.) рівня вищ. освіти. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 29 с.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 10 від «19» жовтня 2022)*

В представлених методичних рекомендаціях детально розглянуті різноманітні цифрові освітні ресурси для викладання англійської мови. Видання містить низку методичних порад для роботи з цифровими освітніми серіалами, цифровими застосунками, сайтами, програмами, платформами. Пропонується використовувати проаналізовані цифрові освітні ресурси у дистанційному викладанні англійської мови бакалаврам і магістрам для формування їх інформаційно-цифрової компетентності.

Видано за рахунок авторів

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
© І.І. Костікова, А.В. Черненко, 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЦИФРОВІ ОСВІТНІ СЕРІАЛИ	5
ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ	14
ВИСНОВКИ	26
ЛІТЕРАТУРА	27

ВСТУП

Пріоритетним напрямом розвитку сучасного освітнього простору є його диджиталізація, підготовка майбутніх учителів в закладах вищої освіти за допомогою цифрових ресурсів, дистанційне вивчення англійської мови. На сучасному етапі наша країна потребує фахівців з якісно сформованими іншомовними, цифровими компетенціями, що є ознакою високої кваліфікації і конкурентоздатності, здібних працювати онлайн у багатокультурному середовищі. Саме тому диджиталізація викладання англійської мови розширює наукові та професійні межі здобувачів вищої освіти різних рівнів, як бакалаврів, так і магістрів.

Активне реформування дистанційної освітньої системи позначилося на реорганізації вищої освіти згідно європейських стандартів. Це зобов'язує кожного випускника закладу вищої педагогічної освіти бути не лише першокласним вчителем свого предмету, а й мати сформовану інформаційно-цифрову компетентність, що є одним із критеріїв якісної підготовки випускників закладів вищої педагогічної освіти. В представлених методичних рекомендаціях детально розглянуті різноманітні цифрові освітні ресурси для викладання англійської мови.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ СЕРІАЛИ

Для ефективного викладання англійської мови онлайн студентам необхідне опанування *цифрової грамотності*. Під час карантинних обмежень протягом 2020-2022 років і під час російсько-української війни викладання англійської мови студентам здійснювалася у дистанційній формі на платформах *Zoom, Google Meet, Moodle*.

Пропонуємо студентам при викладанні дисциплін «Практикум з іноземної мови з методикою навчання», «Методика навчання англійської мови» опанування так званих цифрових «освітніх серіалів» на національній онлайн-платформі з цифрової грамотності з подальшим їх тестуванням для перевірки отриманих знань, умінь та навичок. Це органічне поєднання навчання із розвагами. Такий новий підхід до освітніх процесів називається «едьютейнмент». Така форма навчання дозволяє студентам підтримувати високу мотивацію до набуття нових цифрових знань, умінь і навичок.

Наприклад, на платформі «*Дія. Цифрова освіта*» в категорії «освітні серіали» для майбутніх учителів англійської мови, які доступні на онлайн-платформі 24/7 (цілодобово), студенти на заняттях можуть опрацьовувати перший у цій категорії освітній серіал «*Карантин: онлайн-сервіси для вчителів*», який створено з Ініціативи Міністерства цифрової трансформації України.

Цей освітній серіал є оперативною відповіддю на світовий виклик, зумовлений поширенням карантину, який розкриває алгоритми онлайн навчання, уміння і навички комунікації на період дистанційного навчання, а також представляє цифрові сервіси, специфіку їх використання, зокрема: *Google Classroom*,

Microsoft Teams, Cisco Webex, Zoom, Class Dojo, Classtime, Viber та інші.

Пропонуємо опанувати програму першого освітнього серіалу *«Карантин: онлайн-сервіси для вчителів»*, що складається з 6 серій, зокрема:

Серія 0. Перш, ніж пірнути в онлайн з головою;

Серія 1. Алгоритми та комунікація вчителів і учнів на період дистанційного навчання;

Серія 2. Набір і специфіка використання сервісів для вчителів;

Серія 3. Дізнаємось більше про Class Dojo;

Серія 4. Google Classroom для організації дистанційного навчання;

Серія 5. Огляд онлайн-інструменту Microsoft Teams;

Серія 6. Знайомимось із сервісами CISCO WEBEX. Вивчаємо можливості Classtime;

Фінальне тестування.

Після опанування освітнього серіалу *«Карантин: онлайн-сервіси для вчителів»*, майбутні вчителі англійської мови отримують знання, уміння і навички, які можуть реалізувати на практиці, зокрема: комунікувати онлайн з учнями; користуватися онлайн-сервісами для створення практичних вправ з англійської мови; створювати відео конференції; збирати файли з виконаними учнями роботами; ставити онлайн оцінки; контролювати виконання завдань онлайн; використовувати соціальні мережі для навчання; створювати контрольні роботи з англійської мови онлайн; надавати консультації онлайн; створювати віртуальну вчительську.

Онлайн-платформа «Дія. Цифрова освіта» передбачає тестування після перегляду кожного блоку серій для перевірки отриманих знань, умінь, навичок, але оглядовий освітній серіал «Онлайн-сервіси для вчителів» — виключення з цього правила. Метою є, перш за все, ознайомити майбутніх учителів англійської мови із можливостями онлайн-інструментів для підвищення рівня цифрової грамотності з англійської мови, тому після цього блоку студенти можуть отримати електронні сертифікати без тестування. Сертифікат засвідчую, що вони пройшли курс «Карантин: онлайн-сервіси для вчителів» на Національній платформі з цифрової грамотності, див. рис. 1.

Рис. 1. Зразок сертифікату студентки «Карантин: онлайн-сервіси для вчителів»

Наступним кроком є опанування другого оглядового освітнього серіалу *«Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків»*, який було створено з Ініціативи Міністерства цифрової трансформації України та підтримки АСБІС-Україна, Apple, Logitech, Prestigio Solutions, Microsoft та Ліко-Школи, що ознайомлює майбутніх учителів англійської мови з інноваціями в онлайн навчанні.

Цей освітній серіал розкриває алгоритм організації навчального процесу поза межами звичайного аудиторного навчання; розкриває засоби застосування онлайн інструментів та сучасних гаджетів і технологій, а саме: відеоконференцзв'язок, інтерактивні панелі та сучасне програмне забезпечення.

Пропонуємо студентам програму другого освітнього серіалу *«Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків»*, що складається з 6 серій та фінального тестування, зокрема:

Серія 1. Батьки, діти, вчителі. Створення ефективної інтерактивної комунікації;

Серія 2. Піксель-арт;

Серія 3. Тайм-менеджмент учня. Організація віддаленого управління інтерактивним класом;

Серія 4. Minecraft — дистанційна проєктна робота;

Серія 5. Доповнена реальність на уроках;

Серія 6. Соціально-емоційне навчання в епоху гаджетів;

Фінального тестування.

Після опанування освітнього серіалу *«Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків»*, майбутні вчителі англійської мови отримують знання, уміння і навички, які

можуть реалізувати на практиці, зокрема: застосовувати інтерактивні формати онлайн занять з англійської мови; автоматизувати розсилку та перевірку домашніх завдань онлайн; працювати дистанційно; використовувати відеоконференцзв'язок для занять з англійської мови; професійно розвиватися онлайн; залучати та зацікавити учнів онлайн; використовувати Microsoft Teams та додатки Apple для навчального процесу.

Таким чином, із метою перевірки отриманих знань після опанування освітнього серіалу *«Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків»* майбутні вчителі англійської мови успішно проходять тестування та отримують електронний сертифікат, який засвідчує, що вони повністю пройшли курс *«Інтерактивне навчання»* на Національній платформі з цифрової грамотності, див. рис. 2.

Рис. 2. Зразок сертифікату студентки *«Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків»*

Останнім у цій категорії є освітній серіал *«Цифрові навички для вчителів»*, який аналізує онлайн-інструменти, за допомогою яких навчальний процес стає більш захопливим та ефективним.

Зазначимо, що цей освітній серіал ми радимо опанувати зі студентами тільки після перегляду перших двох серіалів: *«Карантин: онлайн-сервіси для вчителів»* та *«Інтерактивне навчання: інструменти та технології для цікавих уроків»*. Останній освітній серіал розповідає як ефективно організувати навчальні заходи онлайн, зберігати та створювати навчальні файли онлайн; автоматично оцінювати завдання учнів та результативно організувати роботу в групах онлайн; користуватися безкоштовними онлайн-інструментами.

Пропонуємо студентам опанувати програму третього освітнього серіалу *«Цифрові навички для вчителів»*, що складається з 8 серій та фінального тестування, зокрема:

Серія 0. Вступ

Серія 1. Google-календар та онлайн-розсилки;

Серія 2. Зберігання файлів у хмарних сховищах;

Серія 3. Створення онлайн-презентацій;

Серія 4. Інтерактивні уроки з YouTube;

Серія 5. Тестування та перевірка завдань;

Серія 6. Організація навчання та спілкування;

Серія 7. Вдосконалення роботи в групах;

Серія 8. Підсумки;

Фінальне тестування.

Після опанування останнього освітнього серіалу *«Цифрові навички для вчителів»*, майбутні вчителі англійської мови

отримують знання, уміння і навички, які можуть реалізувати на практиці, зокрема:

- вести Google календар для планування занять;
- використовувати соцмережі для створення практичних вправ з англійської мови;
- використовувати Google документи для навчання; шукати онлайн фото, малюнки, картки;
- шукати навчальні аудіо, відео з англійської мови на Youtube;
- створювати Google форму для навчання;
- адмініструвати онлайн завдання;
- професійно розвиватися онлайн;
- застосовувати інтерактивний формат онлайн; зацікавити учнів та втримувати їх інтерес онлайн.

Отже, із метою перевірки отриманих знань після опанування останнього освітнього серіалу майбутні вчителі англійської мови успішно проходять фінальне тестування та отримують електронний сертифікат, який засвідчує, що вони повністю пройшли 6-годинний курс *«Цифрові навички для вчителів»* на Національній платформі з цифрової грамотності та стали сучасними вчителями. Радимо отримані студентами сертифікати використати під час працевлаштування, зразок див. рис. 3.

Слід зазначити, що після перегляду освітніх серіалів майбутні вчителі англійської мови можуть поділитися враженнями та залишити відгуки.

Радимо зі студентами провести серію занять для формування в них цифрових знань, вмінь та навичок роботи на

різних каналах Youtube з навчальною метою для опанування англійської мови.

Рис. 3. Зразок сертифікату студентки «Цифрові навички для вчителів»

Особлива увага може бути зосереджена на каналах, де можна творчо використовувати навчальний матеріал в процесі майбутньої діяльності майбутнім учителям англійської мови мов, а саме:

1. engVid – <https://www.youtube.com/user/engvidenglish>;
2. Crown Academy Of English – <https://www.youtube.com/channel/UCSHhm94gQifhWmO5LhQk2XQ>;
3. Speak English With Misterduncan – <https://www.youtube.com/channel/UC8pPDhxSn1nee70LRKJ0p3g>;

4. JenniferESL – <https://www.youtube.com/user/JenniferESL>;

5. Go Natural English – <https://www.youtube.com/user/GoNaturalEnglish/featured>.

Наприкінці курсу практичних занять студентам можна запропонувати пройти фінальний тест з цифрової грамотності «Цифрограм», який є піотною версією на платформі «Дія. Цифрова освіта». Після складання фінального тесту майбутні вчителі англійської мови отримують електронний сертифікат, який засвідчує загальний рівень цифрової грамотності, загальну кількість набраних балів, а також кількість балів по кожній сфері компетентностей.

За основу фінального тесту з цифрової грамотності «Цифрограм» взято Рамку цифрових компетентностей для громадян України, яку за результатами досліджень у відповідній сфері створено українськими експертами на основі європейської концептуально-еталонної Рамки цифрових компетентностей для громадян ЄС (DigComp 2.1.).

Досвід, який отримують студенти після проходження поки що бета версії тесту з цифрової грамотності, надає розуміння, якими загальними знаннями, вміннями та навичками необхідно володіти для формування інформаційно-цифрової компетентності.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

Для ефективного викладання англійської мови студентам дистанційно необхідне *впровадження цифрових освітніх ресурсів*. Пропонуємо це студентам при викладанні дисциплін «Англійська мова у ситуаціях професійного спілкування», «Інтенсивний тренінг до складання мовних тестів» на платформі Zoom, Moodle.

Безумовно, сьогодні існує велика кількість цифрових освітніх ресурсів для створення навчального контенту, які можуть бути схожими за своїми функціональними можливостями, а можуть відрізнятися між собою як функціоналом, так й інтерфейсом.

Кожен майбутній вчитель англійської мови може опанувати такий цифровий освітній ресурс для створення дидактичних матеріалів з англійської мови, який допоможе в подальшій діяльності на уроках англійської мови.

Після ретельного аналізу та пошуку із кількох десятків цифрових освітніх ресурсів, пропонуємо студентам п'ять найкращих, з нашого погляду, й викладацького досвіду, цифрових освітніх ресурсів, зокрема: Quizlet, Kahoot, LearningApps, Canva та Prezi, які затверджені Міністерством освіти і науки України у методичних рекомендаціях «Практичні поради для педагогів» та рекомендовані Міністерством та Комітетом цифрової трансформації України як перелік цифрових освітніх ресурсів для педагогів.

Важливо наголосити, що спочатку роботи з обраними цифровими освітніми ресурсами, студенти опановують навчальні відео, майстер класи, вебінари щодо їх функціональних можливостей на Youtube, студенти ретельно навчаються

користуватися дидактичним інструментарієм обраних ресурсів для подальшого навчання на заняттях з англійської мови.

Наведемо поради щодо проведення занять. Перша пропонована цифрова платформа: Quizlet – це безкоштовний сервіс для швидкого засвоювання і запам'ятовування необхідного навчального матеріалу (на слух, письмово і т.д.), що є ефективним допоміжним засобом для вивчення нових англійських слів, фраз, термінів. Quizlet розбиває їх на частини, щоб полегшити студентам запам'ятовування і зробити оволодіння навчальним матеріалом поетапним.

З Quizlet майбутній вчитель англійської мови опановує навички, зокрема:

- готуватися до різних форм контролю в режимі «Запам'ятовування»;
- перевіряти свою пам'ять в режимі «Письмо»;
- ставити рекорди в грі «Підбір»;
- ділитися навчальними картками з друзями, вчителями або учнями;
- слухати правильну вимову англомовних текстів;
- робити навчання ефективніше за допомогою дотичних навчальних зображень і навчальних аудіо.

Тож, пропонуємо студентам створити власні вправи для тренування англійських слів на обрану тематику. Після реєстрації на платформі студенти обирають тему за бажанням та додають в Quizlet слова за обраною тематикою, які хочуть потренувати, додають картинки до них для кращого запам'ятовування. Після цього, студенти демонструють власно створені вправи. У

результаті студенти отримують 7 вправ, які формуються автоматично, зокрема:

1. *Навчання англомовної лексики у форматі тесту.* У цій вправі дається англійське слово і 4 варіанти, з яких студенти обирають правильний варіант.

2. *Картки.* У цій вправі слова відображаються у вигляді карток, де на одній стороні – англійське слово, на іншій – його переклад рідною мовою. Саме вправа «Картки», на нашу думку, добре підходить для опанування нових англомовних слів.

3. *Письмо.* У цій вправі цифровий освітній ресурс виводить український варіант слова і студентам потрібно писемне вводити переклад англійською мовою.

4. *Правопис.* У цій вправі ми слухаємо, як програма вимовляє англійське слово, а студентам потрібно письмово ввести почуте слово. Також, виводиться український переклад слова та його картинка.

5. *Тест.* Системою автоматично генерується 4 види тестів з п'ятьма варіантами відповіді:

- 5 питань для письмової відповіді – в різних варіаціях дається слово, студенти вводять переклад слова, набираючи його на клавіатурі;
- 5 питань для підбору – студенти зіставляють слово і переклад в форматі 1-А, 2-В і так далі;
- 5 питань з вибором відповіді – класичний вид тесту, де студенти обирають один правильний варіант відповіді з пропонованих варіантів;
- 5 питань «вірно-невірно» – студентам запропоновано визначити, чи вірний запропонований переклад.

6. *Підбір.* У цій вправі студентам потрібно поєднати слово і переклад, але тут також додається елемент змагальної гри – зробити це потрібно за певний час, і результат зіставити з іншими студентами, які грають в цю гру.

7. *Гравітація.* У цій грі студенти «захищають планету від астероїдів», летять англійські слова, необхідно писемно ввести переклад слова. У вправі «Гравітація» присутній елемент змагання серед студентів шляхом складання дошки лідерів.

Пропонуємо студентам другий цифровий освітній ресурс: «Kahoot» – це популярна навчальна платформа для проведення вікторин, створення тестів та дидактичних ігор.

Після реєстрації на платформі студентам пропонується обрати тему за бажанням та створити власну вікторину, тест або гру. Студенти створюють один із чотирьох варіантів тестів з граматики, лексики, країнознавства або за будь-якими іншими англійськими темами.

Слід зазначити, що у безкоштовній версії платформи для навчальних закладів є чотири варіанти тестів, тому студентам пропонується обрати за бажанням:

- створити звичайну вікторину (quiz);
- створити вікторину з перетягуванням об'єктів – перемішаними відповідями (jumble);
- організувати обговорення (discussion);
- створити опитування/анкету (survey).

Отже, студенти створюють вікторини у полі «Question», вносять питання за обраною темою. Для питання майбутні вчителі англійської мови підбирають зображення та завантажують їх з комп'ютера (поле «Drag and drop an image from

your desktop here» або «Виберіть файл»), або відео (вкладка «Video»). Для кожного питання студенти встановлюють час для обдумування (Time limit), за замовчуванням – 20 секунд, а також кількість балів, яку можна отримати, правильно відповівши на питання (Points question).

Після створення власного тесту (quiz, jumble, discussion, survey), студенти на заняттях «Інтентсивний тренінг до складання мовних тестів» впроваджують свої вікторини, обговорюють їх, таким чином, формують свої цифрові уміння і навички.

Майбутні вчителі англійської мови приєднуються до вікторин своїх одногрупників, а саме: заходять на сайт вікторини зі своїх мобільних пристроїв або з комп'ютера за адресою: <https://kahoot.it>. У віконці вони вводять номер віртуальної кімнати «Game pin» та натискають «Enter». Далі кожен студент заповнює віконце «Nickname» та натискає «Join game» (Приєднатися до гри).

Таким чином, всі студенти беруть участь у вікторині своїх одногрупників, тому що можуть використовувати будь-який мобільний пристрій, отже, не потрібно встановлювати додаткове програмне забезпечення, див. рис. 4.

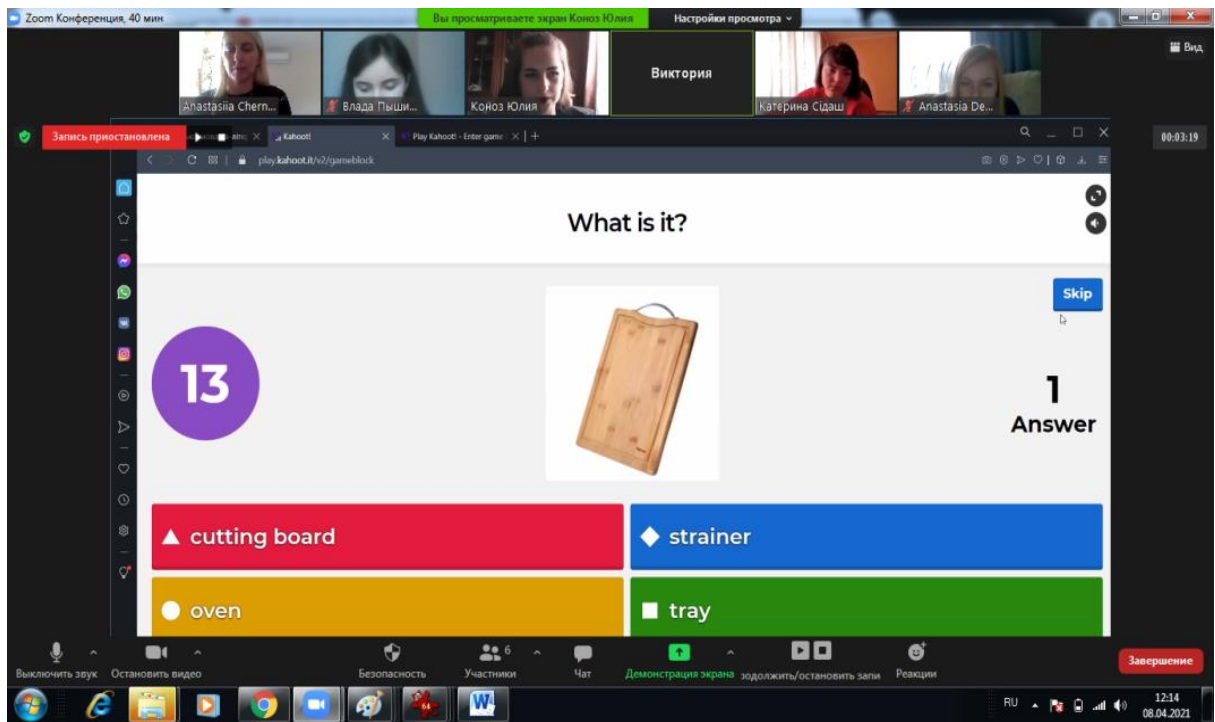

Рис. 4. Вікторина, створена на знання лексики англійської мови на платформі Kahoot

Наступна цифрова платформа, з якою ми радимо працювати студентам – це «LearningApps» – безкоштовний сервіс для підтримки процесу онлайн навчання і викладання, або самостійного онлайн навчання за допомогою інтерактивних модулів. Є версії сайту і завдання (модулі) англійською, німецькою, французькою, іспанською, італійською та іншими мовами. LearningApps.org було розроблено як науково-дослідний проект Центру Педагогічного коледжу інформатики освіти РН Верн у співпраці з університетом м. Майнц і Університетом міста Циттау / Герліц.

Під час впровадження даного цифрового освітнього ресурсу студенти реєструються на платформі та обирають тему за бажанням, створюють за обраною темою інтерактивну вправу. Студентам пропонується опрацювати наявні модулі,

модифікувати їх та створити нові модулі з використанням пропонованого конструктора і шаблонів. Інтерактивні завдання на платформі скомпоновані за предметними категоріями, див. рис. 5.

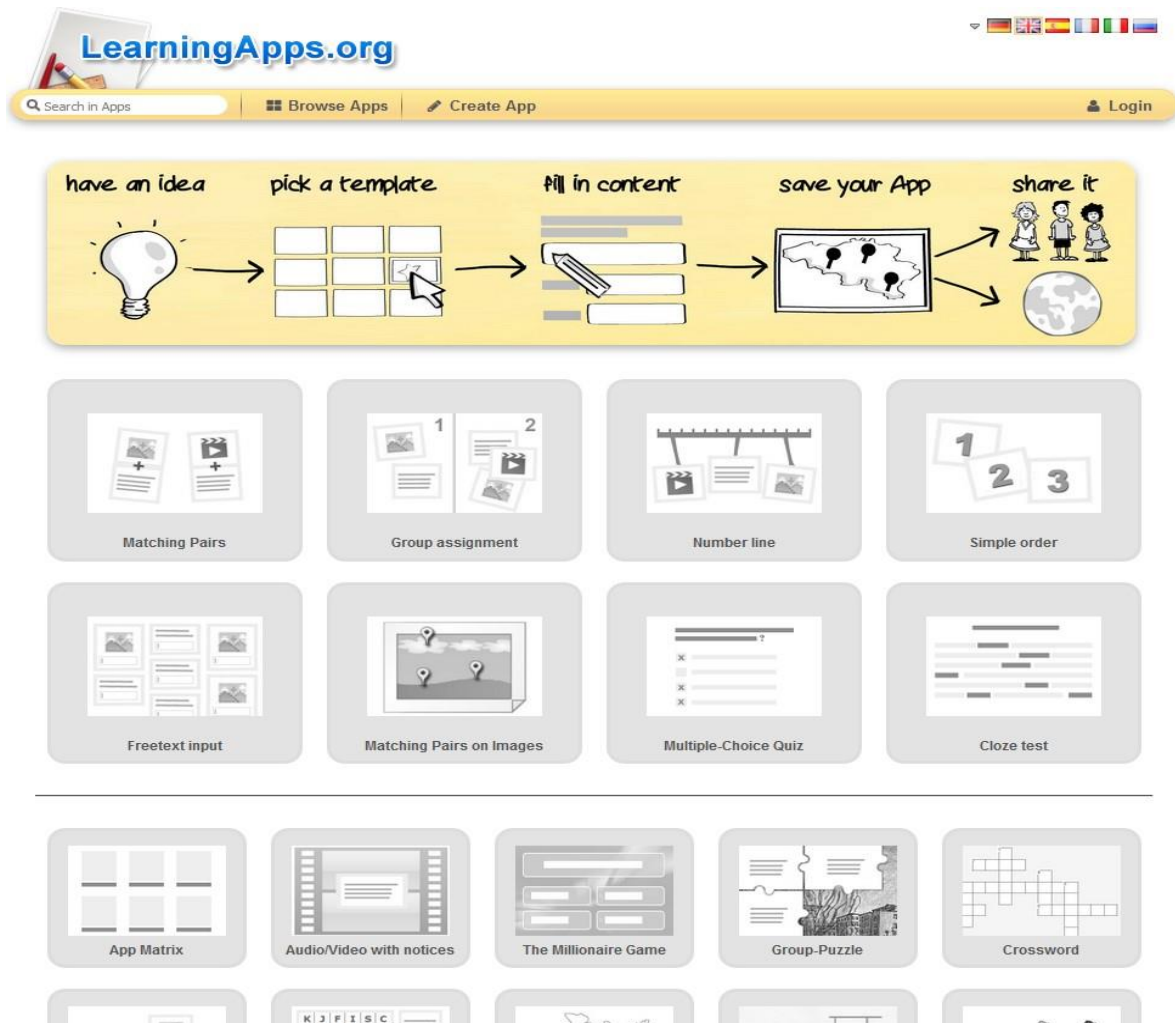

Рис. 5. Інтерфейс з шаблонами інтерактивних вправ на платформі LearningApps

Види завдань: знайти пару, класифікація; хронологічна лінійка; простий порядок; введення тексту; сортування картинок; аудіо / відео контент; вікторина з вибором правильної відповіді; вікторина; пазл «Вгадай-ка»; кросворд; знайти на карті; слова з букв; заповнити пропуски; де знаходиться це?; ігри: Хто хоче стати

мільйонером?, Скачки, Шибениця; Гра «Парочки», Оцініть. Також можна створювати добірку із завдань, використовуючи інструмент "Сітка програм".

Розробниками цього цифрового освітнього ресурсу пропонуються й інші інструменти: «Голосування», «Чат», «Календар», «Блокнот», «Дошка оголошень». Готові вправи можна впроваджувати на сайти і завантажувати в Moodle, див. рис. 6.

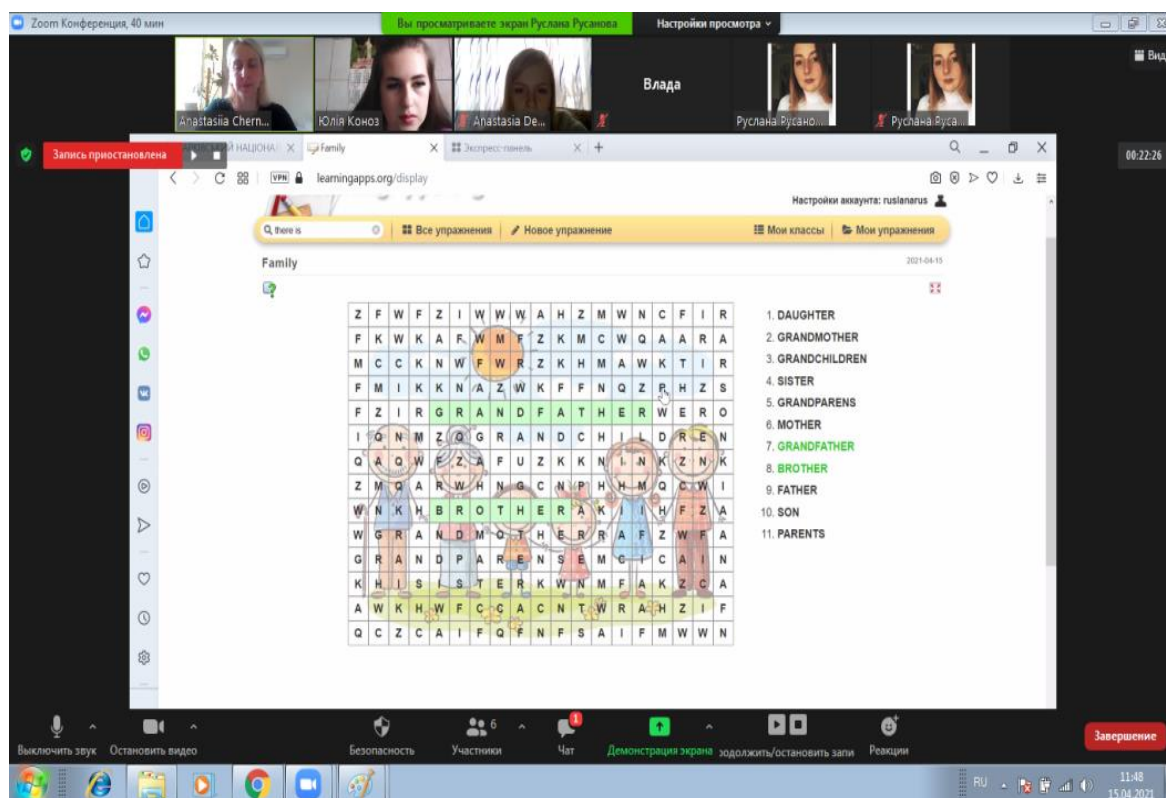

Рис. 6. Інтерактивна вправа (кросворд), створена за темою «Family» на платформі LearningApps

Слід зазначити, що, обираючи наступні цифрові освітні ресурси Canva та Prezi, ми врахували, що вимоги до формування інформаційно-цифрової компетентності майбутнього вчителя англійської мови полягають не тільки в уміннях та навичках презентації якісного та яскравого практичного навчального матеріалу, а також у створенні якісного та візуально дотичного теоретичного матеріалу.

Отже, мультимедійні презентації – це потужний дидактичний інструмент, який допомагає майбутнім учителям англійської мови доносити свої ідеї школярам найбільш ефективним і наочним способом. Зазвичай, для створення презентації ми використовуємо програму PowerPoint, яка є частиною набору додатків Microsoft Office. Однак останнім часом з'явилася достатня кількість альтернатив, багато з яких надають не менші можливості, й, до того ж, безкоштовні. Одним з кращих прикладів подібних інструментів є Canva та Prezi.

Canva – це безкоштовний графічний редактор, який відмінно підходить як новачкам в дизайні, так і досвідченим користувачам. Сервіс дозволяє швидко і легко створювати креативні навчальні презентації, відео, корисні пости для соціальних мереж з навчальною метою та інші візуальні навчальні матеріали. Цей редактор співпрацює з такими платформами як Google Classroom, Microsoft Teams, Remind, що особливо важливо для майбутніх учителів англійської мови, отже, це дозволяє робити мультимедійні презентації в межах шкільної програми і давати до них віддалений доступ учням.

Провідні функції Canva, які студенти опановують на заняттях, наступні: створити інтерактивні слайди у вигляді вправ і відправити їх в якості домашнього завдання; працювати зі слайдами спільно: коментувати і вносити правки; додавати *Bitmoji* для персоналізації презентацій; завантажувати шкільні логотипи і шрифти.

Prezi – це англomовний сайт, який розроблений так само для створення сучасних мультимедійних презентацій. Ресурс пропонує три продукти:

Prezi Present – створення стандартної презентації;

Prezi Video – робота з презентацією, яку можна інтегрувати прямо в відео або під час відеозв'язку;

Prezi Design – дизайн інфографіки, діаграм, звітів та алгоритмів.

Сайт *Prezi* співпрацює з такими платформами як *Zoom*, *Microsoft*, *Cisco Webex*, *GoToMeeting*, *Google Meeting*, що особливо важливо для майбутніх учителів англійської мови, отже, це дозволяє демонструвати свою презентацію під час онлайн уроку, конференції, зібрання, наради, вебінару.

Таким чином, під час роботи з даним ресурсом, студенти упевнюються у наступних можливостях *Prezi*, зокрема: можливість працювати в онлайн-режимі; доступ до різних зв'язаних девайсів, що дозволяє розпочати презентацію на комп'ютері, а закінчити, наприклад, на планшеті; спільну роботу кількох користувачів над одним файлом; завантаження презентацій з PowerPoint.

Для початку використання інструменту *Canva* та *Prezi*, студентам пропонується перейти за адресою ресурсів та пройти нескладний процес реєстрації. Зробити це можна за допомогою адреси електронної пошти або використовуючи облікові дані в соціальній мережі Facebook.

На навчальних заняттях дисципліни «Інтенсивний тренінг до складання мовних тестів» пропонується проаналізувати в соціальних мережах і в Інтернеті матеріал за кількома дискусійними темами: «Міжнародні тести з англійської мови: переваги та недоліки» або «Українські тести з англійської мови:

необхідність чи нав'язування» та створити власні презентації на платформі Canva та Prezi.

Студенти можуть створювати власні презентації в Canva та Prezi, використовуючи безкоштовні версії платформ. Для цього вони не витрачають багато часу на спеціалізоване програмне забезпечення, все швидко роблять безпосередньо в веб-додатку.

Майбутні вчителі англійської мови обирають один з готових макетів, вносять правки і потім зберігають в зручному для себе форматі: PowerPoint, PDF, JPG або PNG., щоб підкріпити свій виступ відмінною візуальною складовою, див. рис. 7. щодо платформи Canva і рис. 8 щодо платформи Prezi.

Рис. 7. Шаблони презентацій платформи Canva (категорія шаблони)

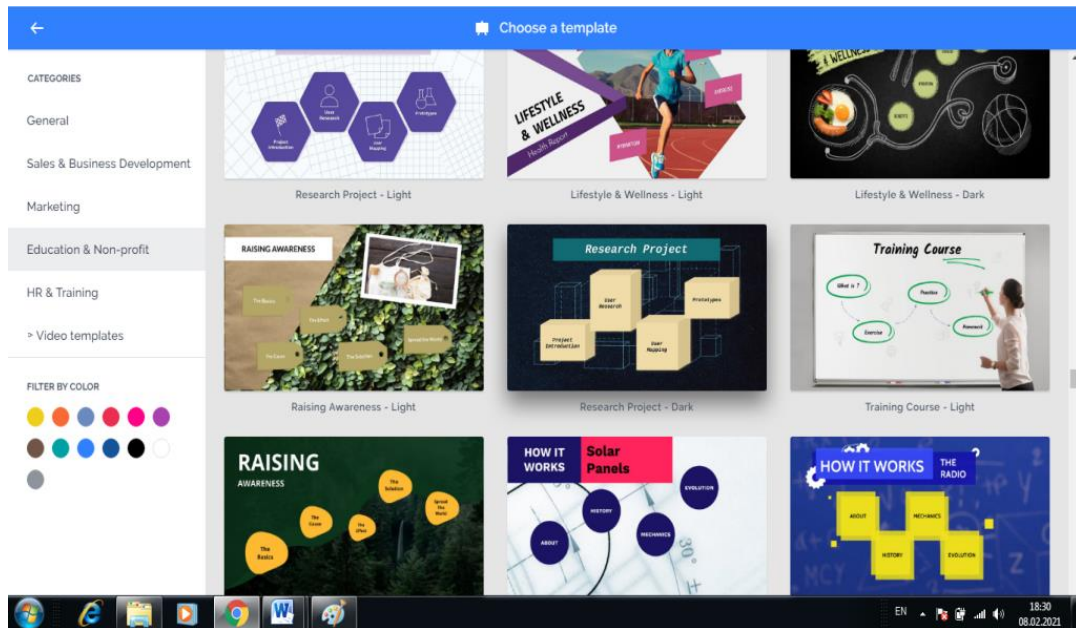

Рис. 8. Інтерфейс платформи Prezi (категорія шаблони)

Після цього студенти демонструють власно створені презентації на платформі Zoom. Отже, обидві платформи є цікавими, корисними, результативними.

ВИСНОВКИ

Зазначимо, що ми приділяємо особливу увагу забезпеченню інтерактивної взаємодії студентів онлайн під час організації навчальної, індивідуальної, самостійної роботи, оскільки при такій інтерактивній взаємодії значимість для майбутнього вчителя англійської мови як суб'єкта освітньої діяльності зростає.

У виборі між майбутнім учителем, який використовує тільки традиційні аудиторні засоби навчання через екран комп'ютера, вважаючи, що це і є онлайн, та майбутнім учителем, який орієнтується у світі цифрових освітніх ресурсів, безумовно, найбільш конкурентоспроможним і успішним стає вчитель, який має сформовану інформаційно-цифрову компетентність.

Таким чином, описані вище методи, форми, засоби, прийоми організації навчальної, самостійної та індивідуальної роботи студентів сприяють формуванню цифрових, інформаційних та комунікативних умінь і навичок, а саме: інформаційної грамотності; вміння працювати з цифровими даними; створення цифрового контенту; комунікація і взаємодія в цифровому суспільстві; вирішення проблем в цифровому середовищі, безперервне навчання; все це є важливим для формування інформаційно-цифрової компетентності під час вивчення англійської мови студентами онлайн.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Детальніше про методологію створення Цифрограму. веб-сайт. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/1364-1_compressed.pdf
2. Макарчук, М.І. (2019). *Розвиток комунікативних умінь і навичок учнів у процесі вивчення англійської мови: метод. рекомендації. На урок.* <https://naurok.com.ua/rozvitok-komunikativnih-umin-i-navichok-uchniv-u-procesi-vivchennya-angliysko-movi-101910.html>
3. Методичний навігатор (n.d.). *Змішане навчання.* <https://sites.google.com/a/lyceum2.cv.ua/metodicnij-navigator/metodicni-materiali/zmisane-navcanna>
4. Міністерство освіти і науки України. (2020). *Організація дистанційного навчання в системі позашкільної освіти. Практичні поради для педагогів.* МОН України. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/2020/Dstantsiyne%20navchannya/Orhanizatsiya%20dystantsiynoho%20navchannya.pdf>
5. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України. (n.d.). *Сервіси дистанційного навчання для вчителів.* <https://thedigital.gov.ua/news/servisi-dstantsiyного-navchannya-dlya-vchiteliv>
6. Черненко, А.В. (2019). Використання соціальних мереж для навчання студентів у закладах вищої освіти. *Теорія та методика навчання та виховання*, 46, 166–178. <https://doi.org/10.34142/23128046.2019.46.13>
7. Черненко, А.В. (2019). Інформаційно-цифрова компетентність майбутніх учителів іноземної мови як ключова вимога Нової

- Української Школи. *Теорія та методика навчання та виховання*, 47, 169–178. <https://doi.org/10.34142/23128046.2019.47.15>
8. Черненко, А.В. (2019). Цифрові технології у процесі навчання майбутніх учителів іноземних мов. *Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія»*, 61 193–200. <https://doi.org/10.34142/2312-2471.2019.61.20>
 9. *Blended Language Learning: Design and Practice for Teachers*. (n.d.). Coursera. Retrieved July 24, 2022, from <https://www.coursera.org/learn/blended-language-learning-design-practice-for-teachers>
 10. Holubnycha L., Kostikova I., Sytnykova Y., Melnikova T., Guzenko N., & Dorozhko A. (2021). Information technology implementation in on-line teaching and learning: staff and students' attitude. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*, 99(21), 4958-4968. <http://www.jatit.org/volumes/Vol99No21/4Vol99No21.pdf>
 11. Kostikova I., Miasoiedova S., Razumenko T., Chernenko, A., & Pochuieva O. (2019). Teaching English speaking for FCE: using Facebook as a tool of instructional practice. *Amazonia Investiga*, 8(22), 719–727. <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/825/773>
 12. Kostikova, I. (2021). Developing digital competence while teaching English. In *VI International Symposium of Slavic Studies* (pp. n.d.). Universidade Estadual Do Centro-Oeste/Unicentro-Campus Irati, Núcleo De Estudos Eslavos/Nees, Slavic Studies Center/Nees. Brasil. https://evento.unicentro.br/files/Submissaoarquivos/car_submissao/17_06_2021_car_submissao_1418404240.pdf
 13. Kostikova, I., Chastnyk, O., Ptushka, A., Yazlovytska, O., & Dovzhenko, O. (2021). Digital technology implementation in students' proficiency

development for English listening. *Amazonia Investiga*, 10(48), 34-42. <https://doi.org/10.34069/AI/2021.48.12.4>

- 14.** *Learning to Teach Online*. (n.d.). Coursera. Retrieved August 26, 2022, from <https://www.coursera.org/learn/teach-online>
- 15.** Savignon, S.J. (2017). Communicative Competence. In J.I. Lontas, T. International Association and M. DelliCarpini (Eds), *The TESOL Encyclopedia of English Language Teaching* (pp. 1–7). <https://doi.org/10.1002/9781118784235.eelt0047>
- 16.** Taufiq-Hail, G. A.-M., Aljahromi, D., Sarea, A., & Kostikova, I. (2021). Academic Staff Perceptions on the Students' Traditional Assessment Transformations Towards Online Evaluation During Covid-19 Pandemic at Higher Education Sector: A Preliminary Study from Two Diverse Cultures. *2021 Sustainable Leadership and Academic Excellence International Conference (SLAE)*, 16-25. <https://doi.org/10.1109/SLAE54202.2021.9686904>
- 17.** *Teach English Now! Teaching Language Online*. (n.d.). Coursera. Retrieved August 26, 2022, from <https://www.coursera.org/learn/teachlanguageonline>

Навчальне видання

КОСТИКОВА Ілона Іванівна

ЧЕРНЕНКО Анастасія Володимирівна

Методичні рекомендації

Відповідальний за випуск: докт. пед. наук, проф. Костікова І.І.

Комп'ютерна верстка: Четверик В.К.

Коректор: Ведернікова Т.В.

**Відповідальність за дотримання вимог академічної
добросовісності несуть автори**

Підписано до друку	**.**.2022	Формат	**x**	Папір офсетний
Гарнітура Times New Roman.		Друк офсетний		Ум. друк. арк.**
Обл.-вид. арк. ***		Зам № ***		Тираж *** прим.

Відомості про видавництво

(зазначити номер ліцензії на видавничу діяльність та юридичну адресу)

